

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 5 czerwca 2025 r.

Poz. 1419

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NK-I.4131.117.2023 WOJEWODY LUBUSKIEGO

z dnia 23 października 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r., poz. 40, 572, 1463 i 1688) stwierdzam nieważność § 3 ust. 1 pkt d uchwały nr LXI/438/23 Rady Miejskiej w Sławie z dnia 28 września 2023r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 28 września 2023 Rada Miejska w Sławie podjęła uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 2 października br.

W podstawie prawnej ww. aktu wskazano przepisy art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023, poz. 40 z późn.zm.), w związku z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021r., poz. 1249 z późn. zm.), zgodnie z którym „Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego”.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, iż § 3 ust. 1 pkt d o treści: „na pisemny wniosek Przewodniczącego Zespołu” istotnie narusza prawo tj. art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwagi na przekroczenie zakresu delegacji ustawowej.

Organ nadzoru wskazuje, że 22 czerwca 2023r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r., poz. 535), w której na nowo określony został m.in. sposób funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz uprawnienia rady gminy w tym zakresie. W ramach przyznanej kompetencji rada gminy może wyłącznie uregulować kwestie proceduralne związane z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, co oznacza że rada może uregulować wyłącznie tryb powoływania i odwoływania członków zespołu, a więc samą procedurę dotyczącą członkostwa. Granice uprawnienia rady gminy (miejskiej) obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć „sposobu” i „trybu” odnoszą się bowiem do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, zatem rada nie jest uprawniona do wprowadzenia przesłanek odwołania członków zespołu. Ustalenie przesłanek uzasadniających odwołanie członka zespołu to postanowienia materialnoprawne, a więc wykraczające poza aspekt proceduralny, nie są postanowieniami dotyczącymi „trybu” lub „sposobu” odwoływania członków zespołu.

Wykluczone jest w tym zakresie domniemywanie upoważnienia ustawowego do ustalania przesłanek uzasadniających odwoływanie członków zespołu interdyscyplinarnego (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 stycznia 2023r. sygn. akt III OSK 6518/21, publik. CBOSA).

W wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 czerwca 2022r., III OSK 5134/21, Sąd stwierdził, że określenie przesłanek odwoływania członka zespołu interdyscyplinarnego nie mieści się w kategorii określenia warunków funkcjonowania zespołu ani też nie należy do trybu i sposobu odwoływania członka zespołu, a co za tym idzie przekracza zakres delegacji ustawowej określonej w art. 9a ust. 15 ustawy. „Zakres upoważnienia nie obejmuje kompetencji rady gminy do konkretyzacji określonych sytuacji, okoliczności, czy zdarzeń

uzasadniających odwołanie członków zespołu interdyscyplinarnego. Granice uprawnień rady obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne, związane z określeniem kwalifikacji członków zespołu. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć „sposobu” i „trybu” odnoszą się bowiem do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 8 października 2020r. III SA/Łd 147/20).

Tymczasem Rada Miejska w Sławie w § 3 ust. 1 uchwały określiła, iż Burmistrz odwołuje członków zespołu:

- a) na jego pisemny wniosek,
- b) na pisemny wniosek podmiotu, którego jest on przedstawicielem,
- c) z urzędu, w przypadku zaprzestania wykonywania funkcji, działalności lub pracy w podmiocie z którym związane jest członkostwo w Zespole,
- d) na pisemny wniosek Przewodniczącego Zespołu.

Rada nie miała uprawnień do określenia przesłanek odwołania członka zespołu interdyscyplinarnego na podstawie wniosku przewodniczącego. Takie postanowienie wykracza poza zakres udzielonego upoważnienia ustawowego, co z kolei stanowi istotne naruszenie prawa. Z uwagi na powyższe należało stwierdzić nieważność § 3 ust. 1 pkt d.

Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odniesć to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Paweł Witt